

WSTĘP

Treść niniejszego numeru Kwartalnika Kolegium Ekonomiczno-Społecznego „Studia i Prace” tworzą opracowania, które można pogrupować w dwa bloki tematyczne. Część pierwsza jest poświęcona szeroko rozumianym procesom przemian społeczno-gospodarczych w Europie. W szczególności można zauważyć tu, nasilającą się z upływem czasu, wzrost znaczenia „miękkich”, zwłaszcza społecznych i organizacyjno-prawnych, uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego państw europejskich. Część druga dotyczy czynników umożliwiających zwiększanie efektywności prowadzonej działalności gospodarczej.

Część pierwszą rozpoczyna artykuł *Agrarian reforms in Interwar Europe*, w którym W. Morawski wskazuje, iż reformy rolne pierwszej połowy XX wieku były niejako ubocznym skutkiem rewolucji przemysłowej i eksplozji demograficznej. Widoczna, z perspektywy czasu, różnorodność stosowanych w poszczególnych państwach rozwiązań odzwierciedlała złożoność lokalnych problemów w odnośnej sferze.

W kolejnym artykule *The mechanism of adopting political decisions in the EU on the example of European Rail Infrastructure Managers* W. Bugajski porusza problem kształtowania polityki publicznej, w szczególności procesu podejmowania decyzji politycznych na przykładzie jednej z czołowych w Europie grup biznesowych. Autor podkreśla, iż działania w zakresie podejmowania decyzji, lobbowania oraz negocjowania dokumentów formalnoprawnych są procesem złożonym, ale i niezwykle „wrażliwym”. Wykazuje na przykładzie Unii Europejskiej, iż jest to trudna sztuka poszukiwania kompromisów w różnych sferach, przy uwzględnieniu potrzeb różnych grup interesariuszy.

I. Śmigierska-Belczak w artykule *30 years of integration in the Baltic Sea Region: Security against the background of the current geopolitical situation* podejmuje próbę oceny osiągniętych rezultatów w dziedzinie współpracy ekonomiczno-politycznej

w Regionie Bałtyku z perspektywy ostatnich lat oraz sprawdzenia, czy kierunki i formy tej współpracy są nadal adekwatne do nadchodzących wyzwań. Zasadniczą hipotezą artykułu jest stwierdzenie, iż mimo podjętych wielu inicjatyw i działań politycznych oraz gospodarczych, nie są one wystarczające, aby zagwarantować stabilny i bezpieczny rozwój polityczny, gospodarczy i społeczny państw regionu i jego mieszkańców.

W następnym artykule tej części zatytułowanym *Call for participation: How the European Union attempts to respond to new societal challenges through engaging with Civil Society Organisations* B. Dabrowski de Flores zwraca uwagę na jeden z istotniejszych, narastających, problemów funkcjonowania Unii Europejskiej. Autorka wykazuje, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego przechodzą proces profesjonalizacji i przekształcenia w dostawców wiedzy i umiejętności. Ma to służyć zbliżeniu instytucji UE do obywateli. Działania takie sprawiły jednak, iż zmniejszyło się wydatnie poczucie przynależności do ogólnounijnej wspólnoty, a możliwości zaangażowania w „działania unijne” stały się elitarne. Autorka stwierdza, iż konieczne są dalsze badania dla określenia przyczyn tej sytuacji, aby instytucjonalne struktury UE były w stanie przeformułować swoją politykę zmierzającą do wzmocnienia zaangażowania obywateli UE w bieżące funkcjonowanie Wspólnoty.

Część dotyczącą „społecznego” wątku „europejskiego” kończy artykuł M. Jerszow pt. *Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej*. Autorka przedstawia w nim bardzo ważną kwestię społecznej efektywności jednego z niezwykle istotnych elementów polityki publicznej. Omawia proces usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających system pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej, w Polsce. Prezentuje aspekty prawne zagadnienia oraz skalę tego zjawiska. Analizuje przebieg procesu usamodzielnienia w jego kluczowych elementach, w tym dostępną pomoc ze strony państwa. Opracowanie zawiera również wnioski i rekomendacje dotyczące efektywności procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Polsce.

Część drugą niniejszego kwartalnika tworzą trzy kolejne artykuły poświęcone szeroko rozumianym uwarunkowaniom, w tym instrumentom finansowym, zwiększania efektywności prowadzonej działalności gospodarczej.

Pierwszym z nich jest artykuł K. Podhorodeckiej i E. Bąk-Filipek pt. *Wyniki finansowe przedsiębiorstwa Orbis S.A. a zmiany w ruchu turystycznym w Polsce w latach 2000–2017*. Autorki podejmują problem zależności pomiędzy wynikami finansowymi przedsiębiorstwa obsługi ruchu turystycznego, na przykładzie Orbis S.A., a zmianami w przyjazdowym ruchu turystycznym. W szczególności, celem artykułu jest określenie, czy dynamika zmian w ruchu turystycznym przekładała się na zysk z akcji tej spółki oraz ustalenie, w jakim horyzoncie czasowym może być rejestrowana ta zależność.

W kolejnym artykule *Faktoring na tle innych form finansowania przedsiębiorstw* Sz. Bielawa omawia zewnętrzne źródła finansowania działalności podmiotów gospodarczych, porównując podstawowy produkt bankowy w postaci kredytu obrotowego do rozwiązań faktoringowych opartych na mechanizmach cesji i subrogacji w finansowaniu. Wskazuje zalety i wady różnych typów rozwiązań stosowanych w tym zakresie.

P. Chylewski, M. Pietraszkiewicz i J. Przybył w ostatnim artykule zatytułowanym *Racjonalność timingu rynkowego w zarządzaniu majątkiem klienta indywidualnego* wykazują, iż mimo bogatej literatury z zakresu timingu i aktywnego podejścia do przedmiotowych inwestycji wciąż brakuje ujęć tego zagadnienia z perspektywy zarządzającego majątkiem klientów indywidualnych. Autorzy zwracają uwagę, iż nie da się przenieść do przedmiotowej sfery większości wyników badań i doświadczeń praktycznych z zakresu teorii portfelowej czy zastosowań podejścia instytucjonalnego. W artykule autorzy zaprezentowali proste, ale potwierdzone wynikami badań, najskuteczniejsze metody zarządzania zasobami klientów indywidualnych pozwalające zastąpić timing, a jednocześnie uchronić się przed negatywnymi skutkami błędów behawioralnych w podejmowanych działaniach.

Andrzej Gałązka
redaktor naczelny